

Instytut Pamięci Narodowej - Białystok

<https://bialystok.ipn.gov.pl/pl1/aktualnosci/184843,Swieto-10-Pulku-Ulanow-Litewskich-Bialystok-13-maja-2023.html>
16.04.2024, 23:31

Święto 10. Pułku Ułanów Litewskich - Białystok, 13 maja 2023

Była to najważniejsza wojskowa formacja w Białymstoku przed II wojną światową. 13 maja 2023 r. w kościele garnizonowym, a następnie przed pamiątkową tablicą (przy bramie prowadzącej do koszar przy ul. Kawaleryjskiej) odbyły się uroczystości związane ze Świętem 10. Pułku Ułanów Litewskich.

Święto jest pamiątką wielkiego sukcesu ułanów, jakim było dojście do Dniepru w 1920 roku. Dokładnie 8 maja 1920 r. żołnierze 10. Pułku Ułanów Litewskich, goniąc bolszewików, dotarli do Dniepru, w którym napoili swoje konie.

Na uroczystości Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku reprezentował dyrektor - dr Marek Jedynak.

Podczas wydarzenia nasz archiwista - a przy okazji rekonstruktor historyczny i żołnierz 1 Podlaskiej Brygady Obrony Terytorialnej - Piotr Siwicki został uhonorowany Medalem Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej, nadanym przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP. Aktu dekoracji dokonał wojewoda podlaski Bohdan Paszkowski oraz wicewojewoda dr Bogusława Szczerbińska.

Historia 10. Pułku Ułanów Litewskich sięga powstania listopadowego. Odtworzono go w listopadzie 1918 r. w majątku Pietkowo k. Łap. Pułk Ułanów otrzymał nr 10, a w późniejszym czasie „Litewskich”, ze względu na fakt, że formowali go w większości ochotnicy z terenów dawnego historycznego Wielkiego Księstwa Litewskiego. Na szkolenia do pułku przyjeżdżali m.in. oficerowie ze Szwecji, czy też Finlandii. Latem 1922 r. zapadła decyzja o przeniesieniu Pułku na stałe do Białegostoku.

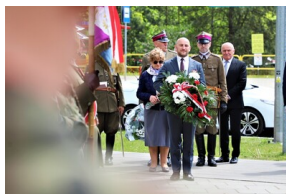
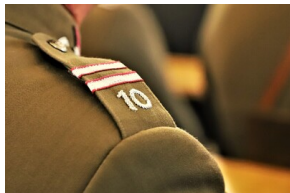
Jak podkreślił dyrektor Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku: "nie możemy zapominać również o ich chwalebnym udziale w Bitwie Niemeńskiej". W 1944 r. doszło do konspiracyjnego odtworzenia 10. Pułku Ułanów Litewskich (spieszonego) staraniem V Inspektoratu Białostockiego Armii Krajowej i VI Inspektoratu Grodzieńskiego AK w obwodach: Białystok miasto i Wołkowysk. W tym okresie żołnierze jednostki przeprowadzili kilka akcji bojowych i potyczek z Niemcami. Żołnierze pułku walczyli m.in. w Bitwie Warszawskiej i obu wojnach światowych.

Dziś o pamięć formacji dbają współcześni ułani: pasjonaci historii i miłośnicy konnej jazdy, zrzeszeni w stowarzyszeniach w całym województwie.

Spadkobiercą tradycji 10 Pułku Ułanów Litewskich jest 18 Białostocki Pułk Rozpoznawczy,

którego sztandar zdobi wzierunek odznaki 10 Pułku, a jego 5 kompania używa proporca o układzie i barwach proporczyków 10 Pułku Ułanów.

Warto podkreślić, że nie zawsze kultywowanie tradycji było tak łatwe jak dziś. W Polsce Ludowej władze oficjalnie zabroniły świętowania 8 maja.

Święto 10. Pułku
Ułanów Litewskich -
Białystok, 13 maja
2023, fot. Natalia
Krzywicka IPN

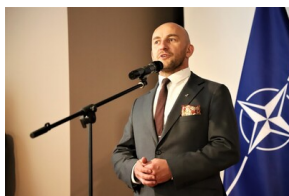
Święto 10. Pułku
Ułanów Litewskich -
Białystok, 13 maja
2023, fot. Natalia
Krzywicka IPN

Święto 10. Pułku
Ułanów Litewskich -
Białystok, 13 maja
2023, fot. Natalia
Krzywicka IPN

Święto 10. Pułku
Ułanów Litewskich -
Białystok, 13 maja
2023, fot. Natalia
Krzywicka IPN

Święto 10. Pułku
Ułanów Litewskich -
Białystok, 13 maja
2023, fot. Natalia
Krzywicka IPN

Święto 10. Pułku
Ułanów Litewskich -
Białystok, 13 maja
2023, fot. Natalia
Krzywicka IPN

Święto 10. Pułku
Ułanów Litewskich -
Białystok, 13 maja
2023, fot. Natalia
Krzywicka IPN

Święto 10. Pułku
Ułanów Litewskich -
Białystok, 13 maja
2023, fot. Natalia
Krzywicka IPN

Święto 10. Pułku
Ułanów Litewskich -
Białystok, 13 maja
2023, fot. Natalia
Krzywicka IPN